

Nr 4

Av herrar **Carlsson** i Huskvarna och **Hamrin**, om utvidgning av rabattbestämmelserna för folkpensionärers resor på statens järnvägar.

Flera av de nordiska länderna har infört rabattbestämmelser för folkpensionärerna vid resor på statsbanorna. I Danmark reser folkpensionärerna på halv biljett under tiden september till maj vid färd över 50 km och med vissa inskränkningar. Biljetterna gäller tisdag—fredag, dock inte — enligt de bestämmelser som f. n. gäller — under tiden 19 december 1959—5 januari 1960, 9—19 april 1960.

I Norge kan alla som fyllt 70 år få s. k. honnörbiljett, vilken också kan utnyttjas av äkta make, om en av makarna är yngre och om bägge följs åt på resan. Dessutom omfattar honnörbiljetten blinda och vanföra och invalider, som har hjälp eller pension av det allmänna. Biljetten gäller — enligt nuvarande bestämmelser — 18 augusti 1959—17 juni 1960 med undantag för 19 december—7 januari och 8—21 april. Rabatten innebär, att enkel biljett gäller för tur och retur. Giltighetstiden är två månader.

I Sverige har som bekant tillämpats rabatt för folkpensionärer under kortare tidsperioder. Jul- och nyårshelgen 1958—1959 gällde sålunda halvt pris på tur och retur-biljetter under tiden 26 december—10 januari, vissa dagar dock undantagna. "De gamlas helgresan" återkom inte vid jul- och nyårshelgen 1959—1960, men i stället fick pensionärerna 50 % rabatt vid inköp av "SJ Nyårskort" som kostar 100 kronor. Detta berättigar till obegränsat antal resor i klass 2 under fyra kalenderdygn inom tiden 29 december—29 februari. Även här kan make, som ej uppnått folkpensionsåldern, delta på samma villkor, om resan göres gemensamt.

Både "De gamlas helgresan" och "SJ Nyårskort" innebar goda reseförmåner för folkpensionärerna. "Nyårskortet" förutsätter resor för minst 50 kronor, medan "helgresan" inte hade något minimibelopp och alltså kunde användas också vid kortare resor. Det hade varit önskvärt, att utökningen av reseförmånerna för de gamla hade skett utan att de tidigare förmånerna togs bort.

Det förefaller nu lämpligt undersöka möjligheten av generösare och permanenta rabattbestämmelser för folkpensionärernas resor. Flertalet folkpensionärer har mindre pengar att röra sig med än andra medborgare. Genom rabatter skulle säkerligen många resor företas, som nu av brist på medel inte blir av. Det är troligt, att en utvidgning av resetiden inte skulle komma att medföra inkomstbortfall för SJ utan vara till förmån också för

järnvägarna. En rabattering torde nämligen ha sådan effekt för just denna kategori av resande. Med nuvarande konkurrensförhållanden och de i regel mycket goda utrymmena på tågen, torde vidgade folkpensionärsrabatter inte medföra några som helst ökade utgifter för SJ, enbart en chans till ökade inkomster. Att en del folkpensionärer som ändå hade rest nu reser billigare uppväges förmodligen av att *fler* pensionärer reser.

De hittills tillämpade folkpensionärsrabatterna har endast gällt under den kalla årstiden. Åtskilliga gamla är föga hågade att ge sig ut på resor under den tid då snö och halka orsakar besvär. För dem skulle rabatt under en längre tidrymd, bl. a. under våren och sommaren, innebära en stor tillgång.

Det är inte möjligt att här exakt ange önskemålen vid utvidgning av rabatten, men det förefaller som exemplet från Danmark och Norge skulle kunna tjäna som ledning, naturligtvis med iakttagande av den svenska folkpensionsåldern. Samtidigt borde också övervägas, om det finns sådana invalider, vanföra och blindas, som inte har ålderspension utan annan form av folkpensionsförmån, som borde kunna få pensionärsrabatt vid resor.

Under hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om undersökning av möjligheterna för en mera generös och permanent utvidgning av rabattbestämmelserna för folkpensionärerna vid resor på SJ.

Stockholm den 13 januari 1960

Henning Carlsson
Huskvarna

Yngve Hamrin
